Związek Zawodowy
Celnicy PL
Adres do doręczeń:
01-433 Warszawa
ul. Erazma Ciołka 14a
e-mail: biurozg@celnicy.pl
tel.: 784 341 012

Warszawa,19 listopada 2026 r.

ZZ Celnicy PL ZG – 50a/2026
(Tylko w formie elektronicznej)

Komisja
Praw Człowieka i Praworządności
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa

WNIOSEK

o przyjęcie poprawek do ustawy o Karcie Rodziny Mundurowej

Działając w imieniu Związku Zawodowego CELNICY PL, wnosimy o przyjęcie i rekomendowanie Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej poprawek do ustawy z dnia 6 listopada 2026 r. o Karcie Rodziny Mundurowej (druk senacki nr 918), polegających na objęciu funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz członków ich rodzin zakresem podmiotowym ustawy. Proponowane zmiany zmierzają do usunięcia nieuzasadnionego pominięcia jedynej umundurowanej i uzbrojonej formacji państwowej niewłączonej do katalogu podmiotów uprawnionych.
Jednocześnie wnosimy o zaproszenie przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych Służby Celno-Skarbowej na posiedzenie połączonych komisji rozpatrujących ustawę, celem przedstawienia argumentów przemawiających za przyjęciem proponowanych zmian.

Podstawa prawna

Niniejszy wniosek składany jest w szczególności na podstawie:

- art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, ustanawiającego zasadę równości wobec prawa i zakaz dyskryminacji;
- art. 68 ust. 2 pkt 2 Regulaminu Senatu RP, przewidującego możliwość przedstawiania poprawek do rozpatrywanych ustaw;
- wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt K 39/13;
- ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
- ustawy z dnia 6 listopada 2026 r. o Karcie Rodziny Mundurowej (druk senacki nr 918).

Uzasadnienie

Służba Celno-Skarbowa jest umundurowaną i uzbrojoną formacją państwową wykonującą zadania o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa ekonomicznego Rzeczypospolitej Polskiej oraz ochrony zewnętrznej granicy celnej Unii Europejskiej. Do jej ustawowych obowiązków należy między innymi zwalczanie przestępczości celnej, skarbowej i gospodarczej, przeciwdziałanie przemytowi towarów, narkotyków i broni, walka z nielegalnym hazardem, ochrona środowiska naturalnego oraz realizacja zobowiązań wynikających z prawa krajowego i międzynarodowego. Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej współdziałają również z Policją, Strażą Graniczną, służbami specjalnymi oraz partnerami międzynarodowymi w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej i zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa oraz Unii Europejskiej.

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej pełnią służbę w warunkach analogicznych do innych formacji mundurowych. Pozostają w stałej dyspozycyjności służbowej, podlegają szczególnemu reżimowi prawnemu wynikającemu ze stosunku służbowego, realizują zadania w systemie zmianowym, w porze nocnej, w niedziele i święta oraz mogą być przenoszeni zgodnie z potrzebami służby. Charakter wykonywanych obowiązków wpływa bezpośrednio na organizację życia rodzinnego funkcjonariuszy oraz ich bliskich.

Pominięcie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w ustawie o Karcie Rodziny Mundurowej narusza zasadę równości wobec prawa wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Nie istnieją bowiem racjonalne ani merytoryczne przesłanki uzasadniające wyłączenie tej formacji z katalogu podmiotów objętych ustawą. Zakres realizowanych zadań, szczególna odpowiedzialność służbowa, ograniczenia praw i wolności oraz poziom dyspozycyjności funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej nie odbiegają od standardów właściwych dla pozostałych formacji mundurowych.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie konstytucyjnym. W wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt K 39/13, jednoznacznie wskazano, że funkcjonariusze Służby Celnej, obecnie Służby Celno-Skarbowej, stanowią formację mundurową, która powinna być traktowana na równi z innymi służbami mundurowymi.

Jednocześnie wskazujemy, że w toku prac Zespołu Problemowego ds. Służb Mundurowych Rady Dialogu Społecznego stanowisko przedstawione przez Związek Zawodowy CELNICY PL, dotyczące objęcia funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej ustawą o Karcie Rodziny Mundurowej, zostało uwzględnione. Stanowi to dodatkowe potwierdzenie zasadności zgłaszanego postulatu oraz potrzeby zapewnienia równego traktowania wszystkich formacji mundurowych.

Szczególnie istotne jest również uwzględnienie emerytowanych funkcjonariuszy oraz funkcjonariuszy posiadających status inwalidy Służby Celno-Skarbowej i ich rodzin. Są to osoby, które przez wiele lat wykonywały zadania na rzecz bezpieczeństwa państwa, często ponosząc związane z tym konsekwencje zdrowotne. W wielu przypadkach trwały uszczerbek na zdrowiu pozostaje bezpośrednio związany z przebiegiem służby, a skutki tych zdarzeń

obciążają także członków ich rodzin. Pominięcie tej grupy pozostaje w sprzeczności z zasadą sprawiedliwości społecznej, ciągłości statusu służby mundurowej oraz obowiązkiem państwa do szczególnej troski wobec osób, które doznały uszczerbku w związku z wykonywaniem służby publicznej.
Należy również podkreślić, że funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej codziennie chronią granice, zwalczają przemyt, przestępstwa skarbowe, oszustwa podatkowe i gospodarcze, dbają o prawidłowy pobór należności publicznych oraz bezpieczeństwo ekonomiczne państwa. Ich służba ma wymiar strategiczny i obronny, obejmując ochronę rynku krajowego, zdrowia publicznego oraz integralności granic Unii Europejskiej.

Objęcie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz członków ich rodzin zakresem działania ustawy nie stanowi przyznania nowego przywileju. Jest wyłącznie usunięciem luki legislacyjnej oraz przywróceniem standardu równego traktowania wszystkich formacji mundurowych wykonujących zadania na rzecz bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt poprawek

1)

w art. 4 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Ochrony Państwa oraz Służby Celno-Skarbowej;”

2)

w art. 7 ust. 1 pkt 2 dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) Szef Krajowej Administracji Skarbowej - w stosunku do funkcjonariuszy tej służby oraz uprawnionych członków ich rodzin;”

3)

w art. 8 ust. 10:

a) w zdaniu pierwszym wyrazy „pkt 2” zastępuje się wyrazami „pkt 2 lit. a-e”;

b) dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje Ministrowi Obrony Narodowej numery przyznanych przez siebie Kart na potrzeby prowadzenia wykazu, o którym mowa w ust. 9.”

4)

w art. 9 ust. 1 pkt 2, pkt 4 lit. b oraz pkt 5 lit. b wyrazy:

„Państwowej Straży Pożarnej lub Służbie Ochrony Państwa”

zastępuje się wyrazami:

„Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Ochrony Państwa oraz Służbie Celno-Skarbowej”.

5)

w art. 16 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„Minister właściwy do spraw wewnętrznych zapewnia Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej dostęp do oprogramowania lub systemu teleinformatycznego, o których mowa w ust. 1, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań wynikających z ustawy.”

6)

art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Koszty realizacji ustawy związane z przyznawaniem Karty, z wyłączeniem kosztów, o których mowa w zdaniu drugim, finansuje się z części budżetu państwa, których dysponentami są odpowiednio Minister Obrony Narodowej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych. Koszty czynności wykonywanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w związku z przyznawaniem Karty finansuje się z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw finansów publicznych."

Wniosek końcowy

Mając na uwadze przedstawione argumenty prawne, konstytucyjne, społeczne i organizacyjne, wnosimy o:

- przyjęcie poprawek nr 1-6;
- przeprowadzenie łącznego głosowania nad poprawkami nr 1-6;
- rekomendowanie Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej przyjęcia ustawy wraz z proponowanymi zmianami;
- zaproszenie przedstawicieli reprezentatywnych organizacji związkowych Służby Celno-Skarbowej na posiedzenie Komisji rozpatrującej ustawę.

Przyjęcie przedstawionych poprawek będzie realizacją konstytucyjnej zasady równości wobec prawa oraz wyrazem szacunku wobec funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, którzy każdego dnia realizują zadania mające fundamentalne znaczenie dla bezpieczeństwa finansowego państwa, ochrony granic Unii Europejskiej oraz zwalczania przestępczości gospodarczej. Pozostawienie obecnego brzmienia ustawy oznaczałoby utrwalenie nieuzasadnionego zróżnicowania statusu jednej z kluczowych formacji mundurowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Równość w służbie nie może mieć charakteru wybiórczego. Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, podobnie jak funkcjonariusze pozostałych formacji mundurowych, wykonują służbę na rzecz bezpieczeństwa państwa, często z narażeniem zdrowia i życia. Dlatego wnosimy o przyjęcie wszystkich proponowanych poprawek oraz rekomendowanie Senatowi ich uchwalenia, tak aby ustawa o Karcie Rodziny Mundurowej obejmowała wszystkie formacje mundurowe Rzeczypospolitej Polskiej bez wyjątków i nieuzasadnionych podziałów.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Związku Zawodowego
Celnicy PL
Jolanta Haron

Do wiadomości:

1. Adresat
2. a/a